
Årsrapport 2012 for Uni Research AS

Bakgrunn

Unifob AS ble opprettet som aksjeselskap i 2003, ved utskilling av forskningsvirksomhet i Stiftelsen Unifob. Universitetet i Bergen eier 85 % av aksjene, mens 15 % eies av Stiftelsen Unifob. Unifob AS skiftet navn til Uni Research AS i 2009. Det fremlegges årlig rapport fra Uni Research til universitetsstyret. Rapporten tar utgangspunkt i selskapets årsberetning.

Virksomheten i Uni Research AS

I saken om konsernregnskap for 2012 for universitetet og selskaper eid av universitetet (sak 36/13) er årsregnskapet for Uni Research AS for 2012 vedlagt. I 2012 ble årsresultatet i Uni Research 7 millioner kroner, mens omsetningen var 394 millioner kroner. Styret godkjente regnskapet 04.04.13, bedriftsforsamlingen 21.05.13 og generalforsamlingen 31.05.13.

Driftsresultatet har et underskudd på om lag 0,9 mill. kroner. Dette inkluderer nye satsinger på om lag 4 millioner kroner. Om dette holdes utenfor, er driftsresultatet på om lag 3.1 mill. kroner, noe svakere enn målsetningen på 1% av omsetningen. I årsberetningen (vedlegg) knyttes dette til at to av avdelingene i Uni hadde fikk et dårligere resultat enn budsjettet. Finansinntektene er høyere enn budsjettet, i alt om lag 7.9 millioner kroner. Omsetningen er noe høyere enn i 2012, når det ikke justeres for prisvekst. Egenkapitalen ved utgangen av 2012 var 114.6 millioner kroner, det gir en egenkapitalprosent på 39.9%. Styret vurderer det som tilfredsstillende.

I følge årsberetningen var virksomheten i 2012 var konsentrert om innsats for videreføring av kompetanse og kapasitet i Uni da tiårsperioden ved SFF-ene i klimaforskning og petroleumsforskning gikk ut i desember 2012, samt innsats for å sikre ny finansiering av Sars-senteret, utvikling av ny virksomhet og innspill til regjeringens forskningsmelding.

Uni Research er partner i Senter for klimadynamikk (SKD). Dette vurderes som svært viktig for klimaforskningen i Uni Research. Uni vurderer det som viktig og positivt at det lyses ut konkurranse om langsiktig støtte til et forskningssenter i økt oljeutvinning i 2013, med en fagprofil som vurderes å passe godt for selskapets kompetanse. Sars-senterets viktigste finansiering kommer fra universitetet, med vel 31 mill. kroner årlig. UiB og Uni har samarbeidet om å få på plass ny finansiering fra Forskningsrådet, det ventes 19.5 mill. kroner i året fra NFR. Det arbeides med å styrke finansieringen ytterligere.

I årsberetningen vurderes resultatene av nysatsingen innenfor bioteknologi i 2012 som positive, med flere prosjekter og blant annet med lovende utsikter for kommersialisering. Styret vektlegger å utvikle bedre kommersialiserings- og IPR strategi for selskapet.

Uni Research arbeider for å oppnå basisbevilgning på linje med andre forskningsinstitutter og for å få til endringer av reglementet for universiteter og høyskoler for å lette samarbeid mellom institusjonene og instituttsektoren.

Det er et mål for forskningen i Uni Research å holde høyt internasjonalt nivå. Av selskapets inntekter kom 31% fra Norges forskningsråd, 12% kom fra private kilder, mens 51% av

omsetningen kom fra andre offentlige kilder, hvor universitetet, med vel 80 mill. kroner er den største kilden. Det er mellom 500 og 600 prosjekter til enhver tid i selskapet. Selskapet har rundt 450 ansatte i om lag 370 årsverk. Uni Research har mange medarbeidere med internasjonal bakgrunn, til en hver tid er det ansatte fra mellom 40-50 nasjoner fra hele verden. Om lag 75% av forskerne har doktorgrad. I 2012 var antallet publiseringer 298.

Universitetsdirektørens kommentarer

Som universitetets forskningsselskap, er Uni Research en svært viktig samarbeidspartner for mange av universitetets fagmiljø. Den nye rammeavtalen for samarbeid med Uni Research som ble inngått sommeren 2011, legger ytterligere til rette for godt og fruktbart samarbeid. Det arbeides videre med å formalisere ulike typer av konkret samarbeid mellom partene.

Uni Research er på mange måter et spesielt forskningsselskap, på den måten at selskapet er av de store i landet, men det er bare Rokkansenteret som har fått grunnbevilgning og plass i instituttsektoren. Uni Research må konkurrere med andre institutter i instituttsektoren med grunnbevilgning, og det kan være krevende. Uni Research har meget høy andel av ansatte med doktorgrad, sammenliknet med andre institusjoner i instituttsektoren, og er internasjonalt orientert.

Som det fremgår av årsmeldingen fra Uni Research, er omsetningen noe høyere enn i 2011 med 394 millioner kroner i 2012. Driftsresultatet ble noe svakere enn målet på 1% av omsetningen. Egenkapitalprosenten på nesten 40% vurderes som tilfredsstillende.

Av inntektene i Uni Research kommer vel 80 mill. kroner fra universitetet, største post er universitetets finansiering av Sars-senteret, med drøyt 31 mill. kroner. Situasjonen vil bli annerledes etter at perioden for to sentre for fremragende forskning ble avsluttet i 2012.

Samlet har omsetningen i universitetet og selskapene universitetet eier, økt vesentlig de siste årene. Det er bra for forskningsbyen Bergen, og for universitetet er det viktig at Bergen har et sterkt og variert forskningsmiljø også utenfor universitetet i Bergen.

Samarbeidet med Uni Research vurderes som godt og viktig, det er møter på ledelsesnivå mellom universitetet og selskapet jevnlig og etter behov.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

Styret tar årsrapport for 2012 for Uni Research AS til etterretning.

23.4.13 Inger Gjesdahl

Vedlegg
Årsberetning for Uni Research 2012

9/6 - 2013

Årsberetning 2012

VEDL. SAK NR.: 42a-1
STYREMØTE 26/6-2013

Uni Research AS er et ikke-kommersielt uavhengig forskningsinstitutt, organisert som et aksjeselskap. Selskapet har syv fagavdelinger og driver forskning og utvikling innen helse, modellering, marin molekylærbiologi, miljø, klima, energi og samfunn. Vår kjernevirksomhet er forskning for offentlige kunder og næringsliv.

Universitetet i Bergen (UiB) er selskapets viktigste samarbeidspartner. Vi samarbeider med UiB om prosjekter og forskerrekuttering.

Eierforhold

Uni Research AS ble stiftet 17.06.03, da under navnet Unifob AS. Navnet ble endret i 2009. Selskapet er et datterselskap til UiB, og eies med 85 % av UiB og 15 % av Stiftelsen universitetsforskning Bergen (Unifob).

Faglig kvalitet

Vi har som ambisjon at Uni Research skal være anerkjent som et av Norges største og viktigste forskningsselskaper. Vi skal drive forskning som holder høyt internasjonalt nivå.

Uni Research har vært partner i to Sentre for fremragende forskning (SFF), klimaforskning (Bjerknessenteret) og petroleumsforskning (Centre for Integrated Petroleum Research, CIPR). Prosjektperioden for begge sentre løp ut ved utgangen av 2012. I løpet av de ti årene disse sentrene har vært aktive har vi sammen med våre partnere bygd opp store og internasjonalt ledende miljøer på disse feltene. I 2012 er videre finansiering av viktige deler av klimaforskningen sikret, og vi har startet utvikling av et nytt fagfelt, klimaservice, sammen med norske partnere. Arbeidet med å sikre en tilsvarende finansiering for petroleumsforskningen har vært en prioritert oppgave. Utlysning av et nasjonalt senter innen økt oljeutvinning vil komme i løpet av 2013.

Uni Sars-senteret utfører grunnforskning på levende marine organismer ved bruk av avanserte molekylærbiologiske metoder. Sars-senteret er partner med Det europeiske molekylærbiologiske laboratorium (EMBL) og driver grunnforskning på topp internasjonalt nivå. Sars-senteret finansieres på samme måte som sentrene for fremragende forskning, og også for Sars-senterets vedkommende løp inneværende finansieringsperiode ut i 2012. I løpet av året har vi derfor arbeidet med å sikre videre finansiering, noe som er en betingelse for fortsatt partnerskap med EMBL. Vi har langt på vei lyktes med å sikre slik finansiering, men vil måtte arbeide videre med saken i 2013.

Uni Research er partner i tre forskningssentre for miljøvennlig energi (FME), offshore vind, CO₂-lagring og vannkraft. Vi deltar i disse sentrene med vår kompetanse innenfor matematisk modellering, miljøforskning og samfunnsforskning. Selv om sistnevnte del er relativt liten, er det interessant og viktig at denne type forskning kan knyttes opp til FME'ene. Dette er også et interessant eksempel på det gryende samarbeidet mellom naturvitenskapelig forskning og samfunnsforskning som vi ser innad i Uni Research, for

eksempel samarbeidet mellom våre klimaforskere og våre samfunnsforskere i *Bergen Programme of Governance and Climate*, som ble startet opp i 2011. Denne type flerfaglig samarbeid er viktig for oss.

Fagutvikling

En viktig bestanddel av det å drive forskning på høyt internasjonalt nivå, er evnen til å omsette nye og kreative forskningsideer til faktisk forskning. Det er derfor en prioritert oppgave for Uni Research å utvikle nye fagfelt eller spesialiteter. I 2012 har vi arbeidet med flere nye ideer. Lengst kommet er de to feltene anvendt bioteknologi og musikkterapi. Arbeidet innen anvendt bioteknologi har begynt å bære frukter i 2012. Vi har fått viktige prosjekter på feltet, ikke minst innen temaer med et stort kommersielt potensiale. Miljøet innen musikkterapi utarbeidet en søknad om status som Senter for fremragende forskning (SFF) i 2012, og selv om søknaden ikke nådde opp, fikk den en meget god faglig evaluering som viser at vi er på rett vei. Det som kjennetegner alle de nye feltene er den tverrfaglige karakteren de har.

Formidling og vitenskapelig publisering

Uni Research formidler resultatene av sin virksomhet på mange ulike måter: gjennom vitenskapelige publikasjoner, rapporter, konferanseinnlegg, avisartikler, intervjuer, TV- og radioprogrammer og annet. Vi ser formidling av vår kunnskap som en sentral oppgave for selskapet fordi vi mener at en viktig del av det å drive forskning på samfunnsrelevante felt, er en forpliktelse til å formidle resultatene av forskningen til allmennheten. Vi har lagt økende vekt på denne oppgaven de siste årene og begynner etter hvert å se fruktene av arbeidet.

Det er et mål for Uni Researchs forskning å holde høyt internasjonalt nivå. 75 % av våre forskere har doktorgrad, og vi publiserer i anerkjente referee-baserte tidsskrifter. I 2012 er det totale antallet publiseringer i Norsk vitenskapsindeks (NVI) 298.

Samfunnsrelevans

Uni Research har som ambisjon å drive forskning på områder som er viktige for samfunnet. De fleste områdene vi arbeider på griper da også inn i de spørsmålene som står sentralt i politikk, samfunn og næringsliv i Norge og internasjonalt. Eksempler på dette er vår forskning på klimamodeller og klimaprediksjon, vår forskning på økt oljeutvinning, vår forskning på samspillet og konflikten mellom oppdrett og villfisk og vår forskning på nye og miljøvennlige energiformer. Innen helsefagene er vår forskning på sykefravær, stress og helse, musikkterapi og barn og unges psykiske helse eksempler på det samme. Innen samfunnsfagene bidrar blant annet vår forskning på helseøkonomi, frivillighet og det store evalueringsprosjektet av NAV-reformen til å belyse viktige samfunnsspørsmål.

Vi mener at integritet, uavhengighet og kvalitet er de grunnleggende forutsetningene for god forskning og for forskningsresultatenes legitimitet. Disse verdiene er den grunnvoll som Uni Researchs virksomhet skal bygge på. Når vi driver forskning på temaer som står midt i samfunnsdebatten, blir betydningen av disse elementene meget tydelig. Det er ikke alltid like enkelt å representere forskerrollen i et til tider opphetet debattklima. Eksemplene fra debatten rundt «climagate» og oppdrettsnæringen viser dette tydelig.

Skal forskerens stemme bli hørt i slike sammenhenger, må han/hun være dyktig i sitt fag, ha mot til å stå for sine resultater og besitte den integritet som kreves for å bli respektert for sin kompetanse og for sine resultater. Forutsetningen for å lykkes med dette er at idealene er en integrert del av selskapskulturen.

Uni Research har – med unntak av en mindre bevilgning til Uni Rokkansenteret – ingen basisbevilgning, slik forskningsinstitutter ellers har. Selv om enkelte av våre aktiviteter har en langsiktig finansiering, betyr dette at miljøene har et sterkt press på seg for å skaffe finansiering til sin virksomhet. Ikke minst er denne situasjonen krevende i forhold til å holde på og utvikle videre vår akademiske profil. Det er derfor en sentral prioritering for oss å komme i posisjon for en basisfinansiering på linje med våre kolleger i instituttsektoren.

Forskningen vår er organisert i prosjekter. Vi har til enhver tid gående mellom 500 og 550 prosjekter. Dette krever en effektiv og høykompetent administrasjon og godt samarbeid mellom forsker og administrator. Tilbakemeldinger og evalueringer viser at det har vi.

Vår prosjektportefølje er sammensatt av ca 30% finansiering fra Norges Forskningsråd, ca 50% fra andre offentlige bidrags- og oppdragsmidler. Videre har 12% av prosjektporteføljen privat finansiering og ca 5% av midlene kommer fra internasjonale kilder, for en stor del gjennom EU-prosjekter.

Ansatte

Uni Research skal være en attraktiv arbeidsplass for ambisiøse medarbeidere med gode utviklingsmuligheter og et godt arbeidsmiljø. I 2012 gjennomførte vi en arbeidsmiljøundersøkelse for alle ansatte. Undersøkelsen var lagt opp som et samarbeid mellom flere forskningsinstitutter av vår type. Responsen på undersøkelsen var meget god (svarprosent på 83%). Resultatene viste at våre ansatte i stor grad er fornøyd med sin arbeidssituasjon, men en del problemer ble også avdekket. Undersøkelsen følges nå opp på den enkelte avdeling. Resultatet av undersøkelsen skal vi bruke til videreutvikling av selskapet som en attraktiv arbeidsplass og til å bygge organisasjonen. Vi vil gjennomføre slike undersøkelser med jevne mellomrom i årene fremover.

Kompetanseutvikling

I Uni Research legger vi stor vekt på å ta vare på og utvikle de medarbeiderne vi har, samtidig som vi arbeider for å sikre fremtidig rekruttering. I 2012 har vi blant annet utviklet et nytt prosjektlederkurs som er en videreføring av det vi allerede har, og vi har startet opp vårt tredje Utviklingsprogram for forskningsledere med vel 20 deltagere. Den systematiseringen av kompetanseutviklingen i selskapet som startet i 2011 gjennom opprettelsen av «Uni-skolen» har vist seg meget vellykket.

Internasjonal profil

Uni Research hadde i 2012 rundt 460 ansatte som utgjorde 360 årsverk. Vi er et internasjonalt forskningsinstitutt hvor rundt 150 medarbeidere har annen språk- og kulturbakgrunn enn norsk. Det er til enhver tid mellom 40 og 50 nasjoner fra hele verden representert i selskapet.

Kjønnsbalanse

Det er et mål for Uni Research å øke andelen kvinner blant forskere og ledere. Kjønnsfordelingen i Uni Research er vist nedenfor:

- Kjønnsfordeling i selskapet: 46 % kvinner og 54 % menn
- I styret: 55 % menn og 45 % kvinner

Fordeling mellom kvinner og menn blant lederne i selskapet:

- Forskningsdirektører: 14 % kvinner og 86 % menn
- Forskningsledere: 25 % kvinner og 75 % menn
- Administrative ledere: 77 % kvinner og 23 % menn

Fordeling mellom kvinner og menn i forskerstillinger:

36 % kvinner og 64 % menn.

Helse, miljø og sikkerhet

Uni Research skal sikre god forskning i et sunt og godt arbeidsmiljø, gjennom aktiviteter som ivaretar de ansattes fysiske og psykiske helse, samt ytre miljø.

Et trygt og godt arbeidsmiljø er en forutsetning for å skape god forskning. I Uni Research skal HMS være en naturlig del av all prosjektplanlegging og gjennomføring.

I 2012 har vi arbeidet videre med å utvikle og systematisere sikkerhetskulturen i selskapet. Vi arbeider parallelt med å forebygge ulykker, miljø og helseskader og opprette nødvendig beredskap. I 2012 ble det utarbeidet ny beredskapsplan for selskapet. Implementering med øvelser er satt i gang og vil fortsette inn i 2013.

Vi har fortsatt arbeidet med risikovurdering med spesielt fokus arbeid på laboratoriet. Det er utarbeidet nye rutiner med tydelig ansvarsfordeling og krav til og maler for risikovurdering. Det er gjennomført befaringer på laboratorier med funn som vil bli fulgt opp i 2013.

I 2012 ble det meldt om til sammen 22 HMS hendelser. 12 av disse hendelsene var ulykker. 1 av ulykkene endte med sykmelding. Selskapet arbeider fortsatt med å få opp antallet meldinger om avvik slik at bildet av HMS situasjonen blir mest mulig korrekt.

Sykefraværsprosenten for 2012 var 2,86 %; tilsvarende tall for 2011 var 2,90 %. Selskapets mål er å beholde de gode nærværstallene gjennom godt og systematisk arbeid med inkluderende arbeidsliv, oppfølging av sykemeldte og HMS.

Ytre Miljø

Uni Researchs bidrag til miljøforskningen er betydelig. To avdelinger - Uni Klima og Uni Miljø - har naturvitenskapelig miljøforskning som hovedaktivitet. Utover dette er miljøforskning i stor grad flerfaglig og involverer en rekke forskningsgrupper. Et godt eksempel er forskning innen fornybar energi der fem avdelinger deltar aktivt.

Uni Research ønsker å vise samfunnsansvar og arbeide seriøst med miljø også i forhold til egen drift. Styret for selskapet har derfor vedtatt at selskapet skal sertifiseres som Miljøfyrtårn. Halvparten av enhetene er nå sertifisert. I løpet av første halvår 2013 vil ytterligere to avdelinger sertifiseres.

Regnskap 2012

Selskapet hadde i 2012 en samlet driftsinntekt på 393 millioner og et driftunderskudd på 0,9 millioner. Selskapet har kostnader på 4 millioner i «nye satsinger» dvs kostnader til arbeid på forskningsfelt vi ønsker å bygge opp, men som ikke har inndekning i utviklingsfasen. Disse utviklingskostnadene velger vi ikke å aktivere, men å kostnadsføre direkte idet de oppstår.

Selskapet har en god likviditet. Vi har fått en tilfredsstillende avkastning på investeringene i aksje-, obligasjons- og rentefond. Totalt utgjorde netto finansresultat 7,9 millioner som ga et årsoverskudd på 7 millioner. Dette gir en avkastning på egenkapital på 6,6 %.

Selskapets regnskap er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Årets resultat er disponert mot sum egenkapital og gir et rettviseende bilde.

Utsiktene fremover

Selskapets forskning holder høyt nivå. Utfordringen fremover er å opprettholde dette nivået. Et kjernepunkt i denne sammenheng er å sikre langsiktig finansiering som ikke er bundet opp mot konkrete oppdrag. Et sentralt element her er å arbeide for at selskapet skal komme helt og fullt inn i ordningen med basisfinansiering.

En særlig utfordring er å skaffe langsiktig finansiering for å erstatte de utgående SFF-bevilgningene. Dette arbeidet har hatt høy prioritet, og det synes ved utgangen av 2012 å være grunn til optimisme om at vi skal få dette til. Høy kvalitet fordrer dessuten at vi kontinuerlig arbeider fram nye forskningsideer og nye spesialiteter. Også her er det viktig at vi har tilgang til langsiktig, «fri» finansiering, slik at dette kan gjøres uten å være avhengig av et usikkert projektmarked.

Prosessen rundt utarbeidelsen av Regjeringens nye forskningsmelding adresserer flere problemstillinger av stor betydning for Uni Research. Det er særlig spørsmålene rundt instituttsektorens rolle i norsk forskning, relasjonen til universitets- og høyskolesektoren og ikke minst spørsmålet om et tjenlig system for basisbevilgning som er viktige i denne sammenheng, men også organisering og finansiering av forskningsdrevet innovasjon vil være av økende betydning for selskapet.

Arbeidet med å profilere Uni Research som selskap begynner å bære frukter, men det gjenstår et betydelig arbeid før vi er der vi ønsker å være. Det er også en utfordring å

utvikle personalpolitikken og den interne kompetanseutviklingen videre, og ikke minst å arbeide med likestillingsspørsmål.

Uni Research har økonomisk styrke til å møte de utfordringer vi ser fremover. Det vil imidlertid være nødvendig å utnytte de økonomiske ressursene effektivt og målrettet dersom vi skal nå de målene vi har satt oss.

Bergen, 21.03.13

.....
Alf Erling Risa
styreleder

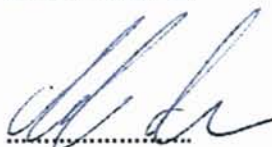

.....
Jan Heiret

.....
Anne Karen Bjelland

.....
Dieter Røhrich

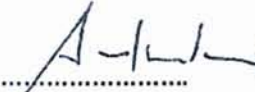

.....
Liv Holmefjord

.....
Eva Britt Isager

.....
Christofer Troedsson

.....
Aud Irene S. Fjæreide

.....
Ole Andreas Brekke

.....
Arne S. Svindland
adm. direktør